

en Andenkærer paa Landet. Det er altsaa paa Landet fuldstændigt overladt til Communalbestyrelserne, hvorledes de ville arrangere sig, og paa hvilken Maade de troe at kunne faae Forholdet billigt ordnet. At den Løn, som maa gives Lærerne i Kjøbstæderne, ikke er billig, har jeg allerede før hentydet til, idet jeg gjorde opmærksom paa, at Lønnen for en Andenkærer paa Landet i Reglen kun er 200 Rd.; men man har ogsaa haft et slaaende Exempel derpaa i mit Hjem. Da man der begyndte med at ansætte Lærere, havde der en kort Tid været constitueret en Lærer, og han tilbød saa at læse for den samme Gage, som Læreren skulde have, nemlig for 250 Rd., men det var naturligtvis hverken Communalbestyrelsen eller Skolecommissionen eller Ministeriet istand til at gaae ind paa. Det forekommer mig, at ligesaa godt som man kan overlade det til Communalbestyrelserne paa Landet at bestemme Lønnen for Lærerne, ligesaa godt maa man kunne have den Tillid til Communalbestyrelserne for Kjøbstæderne, at de ikke ville sætte Lønnen lavere, end hvad billigt kan være. Jeg skal derhos bemærke, at de Lærere, som vi nu have i Odense, kun ere gagerede med 250 Rd., naar alle Emolumenter medregnes. Nu var der vel indgivet et Andragende fra dem om at faae deres Løn forhøjet, men det høieste, som de ventede at kunne komme til, var dog kun en Løn af ca. 300 Rd. Men her i Lovforslaget er det bestemt, at Begynderlæreren for Lærerne skal være over 300 Rd., og at de høist gagerede Lærere, eller, efter hvad jeg antager, Halvdelen af de ansatte Lærere, skulde have ca. 550 Rd. Denne Bestemmelse i Lovforslaget vil for Odenses Vedkommende allerede for indværende Aar forhøje Skolebudgettet med ca. 1,000 Rd., idet der i Odense allerede er ansat 6 Lærere, af hvilke dog de 2 kun til Underviisning i Haandgjerning, som efter Lovforslaget ikke vedkomme os ved disse Beregninger, altsaa 4 til den egentlige Underviisning, foruden at der gives Ministeriets Bevilling til endnu at ansætte en femte. Deraf vil altsaa Følgen blive, at den større Halvdeel af disse nu skal op paa en Gage af 550 Rd., medens de hidtil have haft 250 Rd., og at de altsaa ville faae hver 300

Rd. mere. Der beredes os ogsaa en anden Vanskelighed, idet de Lærere, der nu ere ansatte, ikke have underkastet sig den befalede Examen. Jeg skal ikke høre mig her nærmere om, hvorvidt man er tilfreds med dem; i Almindelighed er man i alt Fald meget veltilfreds med disse Læreres Virksomhed. Den Lærere, som der egentligt nu er tænkt paa at ansætte, og som er overmaade dygtig, vil blive ansat ved Almueskolen, og den, der er bleven ansat sidst, er ansat ved Almueskolen, medens de 3, der ere ansatte tidligere, ere ansatte ved Borgerskolen. Men nu har en Lærere ved Almueskolen betydeligt mere Arbejde end ved Borgerskolen, hvor Antallet af Elever er langt ringere end ved Almueskolen. Gaaer Lovforslaget igjennem, som det her foreligger, vil Forholdet altsaa i Odense stille sig saaledes, at de Lærere, der have mindst Arbejde, faae den høieste Løn, en Løn, som der ved deres Ansættelse aldrig har været tænkt paa, medens de to, som tilfældigtvis ere blevne ansatte senere, men som have det største og det vanskeligste Arbejde, faae den laveste Løn. Ogsaa fra denne Side betragtet troer jeg, at det vilde være aldeles rigtigt, at Staten havde den Tillid til Kjøbstadcommunalbestyrelserne, at de vilde vide at ordne Forholdet paa passende Maade. — Naar det i de Motiver, hvormed Lovforslaget blev indbragt, er sagt, at det havde været paatænkt at give de Lærere, som udføre Lærernes Gjerning, den samme Løn som Lærerne, da skal jeg bemærke, at det vel er ganske vist, at Lærerne kunne gjøre den samme Gjerning som Lærerne, men det er ogsaa bitterligt, — hvad Ministeriet selv har indseet ved at foreslå Lovudkastet —, at en Kvinde langt fra behøver saa Meget til sit Underhold som en Mand; det er engang givet; hvori det ligger, veed jeg ikke, men det er engang saa. Jeg troer desuden, at de Kvinder, som ville offere sig til denne Gjerning i Kjøbstadcommunerne, i Reglen ville være beslagtede med Folk der og derfor langt lettere ville kunne faae, hvad de behøve til deres Underhold, end en Lærer, som maa formodes at ville stifte Familie. Jeg troer altsaa ikke, at der er Grund til at sætte Lærernes Løn saa høit, men jeg maa i alt Fald fastholde, at der finder den